

ΟΜΙΛΙΑ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ

ΕΙΣ ΤΟΝ Ι.Ν.ΑΓ. ΦΩΤΕΙΝΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ

(Κυριακή Σαμαρείτιδος, 2 Ιουνίου 2024)

Ἐγὼ εἰμὶ ὁ λαλῶν σοι^{1,2}

Σεβασμιώτατε καὶ προσφιλέστατε Ποιμενάρχα τῆς Θεοσώστου, Ἀποστολικῆς καὶ ἱστορικῆς Ἱερᾶς ταύτης Μητροπόλεως τῶν Σμυρναίων, ἀδελφέ ἐν Χριστῷ καὶ φίλε κύριε Βαρθολομαῖε,

Κύριε Γενικέ Πρόξενε τῆς Ἑλλάδος ἐν Σμύρνη,

Πατέρες, ἀδελφοί καὶ ἀδελφαί ἐν Χριστῷ,

Ὅταν «λίαν πρωῒ» προσῆλθον εἰς τὸ κενόν μνημεῖον τοῦ Χριστοῦ αἱ Μυροφόροι Γυναῖκες, ἐνώπιον τοῦ θαύματος ἠσθάνθησαν δέος, τρόμον, φόβον, ἀπορίαν, ἔκστασιν, μέχρι τοῦ σημείου: «οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον· ἐφοβοῦντο γάρ»³. Τὸν φόβον καὶ τὸν τρόμον μεταβάλλει εἰς χαράν καὶ εὐφροσύνην ὁ Ἀναστάς Κύριος διὰ τῆς θείας φωνῆς πρὸς τὴν περίλυπον καὶ κλαίουσαν Μαρίαν τὴν Μαγδαληνὴν: «Μαρία». Ἐκείνη «δοκοῦσα ὅτι εἶναι ὁ κηπουρός» τὸν παρακαλεῖ νά τῆς δείξῃ ποῦ ἔθηκε τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ διὰ νά τό ἀλείψῃ μέ μῦρα καὶ δάκρυα. Μῦρα καὶ δάκρυα πίστεως, στοργικῆς ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεως. Ὁ Κύριος ἐμφανίζεται. Γνωρίζει ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία τὴν φωνὴν Του⁴.

Ὁ τρόμος καὶ ἡ ἔκστασις καὶ ἡ ἀπορία καὶ ὁ φόβος ἐν μιᾷ ροπῇ μεταβάλλονται εἰς χαράν καὶ εὐφροσύνην καὶ δυναμικὴν δημιουργίαν.

Ἄς ἐπιτραπῇ εἰς τὸν ὁμιλοῦντα νά μεταφέρῃ τὰ αἰσθήματα ποῦ ἐδοκίμασαν αἱ Μυροφόροι κατὰ τὸν μοναδικὸν ἐκεῖνον Ὅρθρον «τῆς μιᾶς τῶν Σαββάτων», εἰς τὴν σημερινήν, μοναδικήν ὡσαύτως, κλητὴν καὶ ἁγίαν ἡμέραν. Ἐπὶ αἰῶνα, ἀκόμη καὶ μόλις πρὸ ὀκταετίας, δέος, ἀπορία, γνόφος, φόβος, ἐκάλυπτε τὸ ἱερὸν Ὁρθόδοξον λῆμμα ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. Τὰ ἀγωνιώδη αὐτὰ αἰσθήματα μετεβλήθησαν εἰς ἐκπληξι καὶ θάμβος διὰ τοὺς πολλούς, ὁρῶντας τὴν ἀναστηθεῖσαν σκηνὴν τῆς

¹ Ἰωάν. 4,26.

² Ἐλέχθη ἐν τῷ πανηγυρίζοντι Ἱερῷ Ναῷ τῆς Ἁγίας Φωτεινῆς ἐν Σμύρνη, 2 Ἰουνίου 2024.

³ Μάρκ. 16,8.

⁴ Πρβλ. Ἰω. 20,11-18.

Ἀποστολικῆς ταύτης Μητροπόλεως, ἀγομένης ὁσημέραι σταδιακῶς εἰς τὴν ἀρχαίαν εὐδαιμονίαν, τό κάλλος καί τὴν εὐπρέπειαν, χάρις εἰς τὴν Θεοπρόβλητον Σεβασμιότητά σου, ἀδελφέ Βαρθολομαῖε, ὁ ὁποῖος ἀγρύπνως ἱστάμενος ἐπὶ τῆς θείας ταύτης φυλακῆς, τοῦ Συνθρόνου ὁσίων καί δικαίων καί ἱερὰν μαρτυρίαν παρασχόντων προκατόχων σου, μαρτυρεῖς «τῇ ἀληθείᾳ» καί ἐργάζεσαι «τό ἀγαθόν» ὑπέρ τοῦ Ὁρθοδόξου ἐνταῦθα λήμματος, δροσίζων ψυχὰς καί αἰσθήσεις «δι' ὕδατος ζῶντος», δι' αὐτοῦ τούτου τοῦ ζῶντος Κυρίου, κομίζουσα ἡ Ἀγάπη σου, ἀδελφέ, τοῖς ἐγγύς καί τοῖς μακρὰν χαράν καί εἰρήνην καί ἀνάπαυσιν καί εὐδοκίαν, ἐπαγγειλομένας σωτηρίαν

Ἀληθῶς «οὐ βλεφάροις ἰδόντες» οἱ σύγχρονοι Ὁρθόδοξοι τόν Κύριον Ἰησοῦν, ἀλλά «καρδίας πόθῳ πεπιστευκότες» Αὐτόν ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν καί ἐμφανιζόμενον ἡμῖν καθ' ἡμέραν «ἐν τῇ κλάσει τοῦ Ἄρτου»⁵, ἰδοὺ σήμερον βλέπομεν «πηλῖνοις ὀφθαλμοῖς» καί βεβαίως καρδίας πόθῳ τόν «Χερουβεὶμ ἐπιστάμενον» ἱστάμενον ἐπὶ τὴν Πηγὴν τῆς Σμύρνης, ὡς εἰς ἄλλο βαθύ ἱστορικόν φρέαρ τοῦ Ἰακώβ καί ἀναμένοντα ὁλόμονον τὴν προσέλευσιν ἐκάστου καί ἐκάστης ἐξ ἡμῶν. Καί «κεκοπιακῶς» ὁ Χριστός «ἐκ τῆς ὁδοιπορίας» μᾶς ζητεῖ «ὕδωρ φθαρτόν»⁶, δηλαδή, κατὰ τὴν Πατερικὴν ἐρμηνείαν, τὴν ψυχοσωματικὴν μας ὑπόστασιν: «Δός μοι πιεῖν»⁷, λέγει στήν πολιοῦχό μας Ἀγία Φωτεινή.

Ἱεράρχης προκατόχός σας, ἀδελφέ προσφιλέστατε καί τετιμημένε ἅγιε Σμύρνης, διακρινόμενος διὰ τὴν θερμότητα τῆς πίστεως, ἐμπεποτισμένος μέ «ἄρρητα μυστήρια ζωῆς καί ἀθανασίας», κηρύττων σάν σήμερα, μίαν Κυριακὴν τῆς Σαμαρείτιδος, ἀπὸ τῆς Ὠραίας Πύλης τοῦ ποτέ καυχήματος ὁλοκλήρου τῆς Ἀσίας, τοῦ περιλάμπρου Ναοῦ τῆς Ἀγίας Φωτεινῆς, τόν θεῖον λόγον ἀνεφέρετο εἰς τὴν θερμότητα τῆς πίστεως καί τοῦ μαρτυρίου τοῦ ὡσαύτως προκατόχου σου Ἀγίου Πολυκάρπου, ὁ ὁποῖος ὑπέργηρος, μετὰ χαρᾶς ὑπέμεινε παντοίους διωγμούς καί ἔχυσε τό τίμιον αἷμά του «ὑπέρ τῆς οὐρανοπέμπτου ἀληθείας τοῦ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ ἀνυψωθέντος Θεανθρώπου Σωτῆρος».

⁵ Λουκ. 24,35.

⁶ Πρβλ. Στίχον Συναξαρίου Κυριακῆς τῆς Σαμαρείτιδος.

⁷ Ἰω. 4,7.

Εἶναι, ἄλλωστε, βεβιωμένον ἐμπειρικῶς ὑπὸ τῶν Ὁρθοδόξων τῆς Σμύρνης, ὅτι τό αἶμα τῶν πρώτων Ἐπισκόπων τῆς τῶν Σμυρναίων Ἐκκλησίας Βουκόλου καί Πολυκάρπου καί τό κήρυγμα Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, τοῦ ὁποίου μαθηταί ὑπῆρξαν, ἀπέβη «σπόρος» ἱερός, ἀφοῦ ἀνέθαλλον πάμπολλοι χριστιανοί καί μάρτυρες, οἵτινες ἠγλάισαν καί εὐφραίνουν τό στερέωμα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας. Τό αἶμα τοῦ Ἐπισκόπου Ἁγίου Πολυκάρπου ἀπέβη «σπόρος», ἀποδώσας «πολύν καρπόν»⁸ καί ἐνίκησε τάς ποικίλας λεγεώνας τοῦ Ἄδου, ὥστε ἡ Ἐκκλησία τῆς ἱστορικῆς ταύτης πόλεως νά ἴσταται σήμερον ἐδραία ὡς ὑψηλός βράχος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου συντρίβονται τά παφλάζοντα διάφορα πειρασμικά κύματα. Διότι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῶν Ἁγίων Βουκόλου καί Πολυκάρπου, τῆς Ἁγίας Φωτεινῆς, εἶναι ἡ ἀλήθεια καί τό φῶς καί ἡ ζωή.

Ἡ Ἱερά Μητρόπολις Σμύρνης, ὑψιφανῆς ἀληθῶς φάρος, ὑπὸ τήν ἡγεσίαν σήμερον ἐξόχου Ποιμένος, μεταλαμπαδεύει τό ζωογόνον τῆς ἀληθείας φῶς, τό φῶς τῆς πίστεως καί τῆς εὐσεβείας, τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ, τῆς μαρτυρίας καί τῆς ἀηττήτου δυνάμεως, καί παρέχει ὕδωρ ζῶν διὰ τῆς ἱσαποστόλου Φωτεινῆς, διασκεδάζον πᾶσαν ὀργήν καί νόσον τήν καθ' ἡμῶν κινουμένην.

Ἀδελφαί καί ἀδελφοί ἐν Χριστῷ,

Σήμερα πανηγυρίζει ἡ πόλις σας, ἡ κοσμοπολίτικη Σμύρνη, τιμῶσα μίαν γυναῖκα, τήν πολιοῦχό της, τήν θαυματουργόν της. Ἡ Ἁγία Φωτεινή, μία ἀπλή γυναῖκα τοῦ λαοῦ, ὅπως ὅλοι μας, εἶχε μιά μοναδική εὐλογία καί ἓνα μεγάλο προνόμιο. Νά συναντήσῃ τόν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό. Καί νά τόν συναντήσῃ σέ μιά πηγή, σέ ἓνα πηγάδι, στό ὁποῖο πῆγε νά ἀντλήσῃ νερό, νά ξεδιψάσῃ δηλαδή τόν πόνο καί τούς ποικίλους ρύπους τῆς παρούσης ζωῆς. Ἐκεῖ συναντᾷ ἓνα Ξένο. Ἄγνωστό της. Ἀλλοεθνῆ της. Ἐκείνη Σαμαρείτης. Ἐκεῖνος Ἰσραηλίτης. Ὅπως καθημερινά συναντᾷμε ὅλοι μας πολλούς ἀνθρώπους, καί δέν γνωρίζουμε ποιά «ἀξία Θεοῦ» κρύπτει ὁ καθένας· καί ἐνίστε ἀσπλάγχχνως τούς παρερχόμεθα, ὅπως τόν περιπεσόντα ποτέ εἰς τούς ληστὰς ἡμιθανῆ συνάνθρωπον.

⁸ Πρβλ. Ἰω. 12,24.

Ἡ συνάντησις γίνεται μέρα-μεσημέρι. Τήν ἕκτη ὥρα. Τήν ὥρα πού ἐξεδιώχθη ἡ Εὐα, ἡ πρώτη γυναῖκα, ἀπό τήν τρυφή τοῦ Παραδείσου. Ὁ Χριστός, κουρασμένος ἀπό τήν ὁδοιπορία τοῦ κηρύγματος, κάθεται ἐμπρός στό πηγάδι τοῦ Ἰακώβ. Να ξεκουρασθῇ. Ἔρχεται ἡ Ἀγία. Ὁ Χριστός τῆς ζητᾷ νερό νά ξεδιψάσῃ: «Δός μοι πιεῖν». Ἐκείνη ἀπορεῖ. Ἐκπλήσσεται. Ἐμπρός στήν ἀπορία της, ὁ Χριστός λέγει, «ἄν ἤξευρες ποιός εἶμαι, ἐσύ θά μοῦ ζητοῦσες τό νερό πού ξεδιψᾷ παντοτινά». Ἡ ἀπορία τῆς Ἀγίας μεγαλώνει. Ὁ Χριστός τῆς ἀποκαλύπτει τήν ζωή της. Ἐκείνη τά χάνει. Τόν ἐρωτᾷ «μήπως εἶσαι Σύ ὁ Μεσσίας». Καί ὁ Χριστός τῆς ἀποκαλύπτει τήν Θεότητά Του: «Εγώ εἰμί ὁ λαλῶν σοι», ὁ ἀναμενόμενος Μεσσίας. Ἀποκαλύπτει τήν θεότητά του ὁ Κύριός μας σέ μιά ξένη, σέ μιά ἀμαρτωλό, ὅπως ὅλοι μας. Καί τήν καθιστᾷ Ἀγία, ἰσαπόστολο. Πόσοι ξένοι ἄραγε ἀνά τούς αἰῶνας δέν ἔγιναν γνωστοί καί οἰκεῖοι Θεοῦ, κήρυκες καί μάρτυρες καί ὅσιοι καί δίκαιοι, ἀπόστολοι καί φίλοι. Φίλοι Χριστοῦ⁹.

Ὁ Εὐαγγελιστής Ἰωάννης ὁ προπάτορας τῆς Σμύρνης καί κήρυκας τῆς ἀληθείας τοῦ Χριστοῦ σ' αὐτή τήν πόλι, δέν μᾶς διασώζει τό ὄνομά της. Μόνον τήν καταγωγή καί ἐθνότητά της: μιά ἀπό τίς πολλές Σαμαρείτιδες.

Καί ἐδῶ εἶναι τό μυστήριον τοῦ Χριστοῦ. Τήν ἄγνωστη καί ἀνώνυμη Σαμαρείτιδα τήν καθιστᾷ γνωστή εἰς τούς αἰῶνας. Καί ἰσαπόστολο, «κήρυκα θεοφόρο». Καί γνωρίζεται ὡς Φωτεινή. Καί εἶναι φωτεινή, διότι ἐφώτισε καί φωτίζει. Διότι ἀνέλαβε ἀμέσως ἱεραποστολή. Ἀπό μόνη της. Πῆγε καί εἶπε στούς συμπατριῶτάς της ἀλλογενεῖς «ἐλᾶτε νά δῆτε ἄνθρωπο πού μοῦ εἶπε ὅλη τήν ζωή καί τήν πολιτεία μου».

Ὁ Κύριος καλεῖ καί διά τῆς Ἀγίας Φωτεινῆς τά ἔθνη νά πιστεύσουν εἰς Ἐκεῖνον, πού ἐτάζει καρδίας καί νεφρούς¹⁰ καί ἐπίσταται τά κρύφια κάθε ἀνθρώπου, ὡς παντοκράτωρ καί παντοδύναμος. Ὅλοι μας ἔχουμε μυστικά, τά ὁποῖα κρύπτουμε ἀπό τούς ἀνθρώπους, ἀπό τούς πολλούς, ἀπό συστολή, ἀπό ἐντροπή, ἀπό ἀνθρώπινο ἐγώισμό. Ὑπάρχει ὅμως κάποιος ἄγνωστος, πού μᾶς συνοδεύει πάντοτε, ὡς «ᾧδε ἀοράτως συνών»¹¹, καί πού τά γνωρίζει

⁹ Πρβλ. Ἰω. 4,6-42.

¹⁰ Ψαλμ. 7,10.

¹¹ Εὐχὴ Ὑψώσεως Τιμίων Δώρων, Θεία Λειτουργία Ἰωάννου Χρυσοστόμου.

ὅλα. Καί μᾶς καλεῖ πάντοτε κοντά του, διά νά μᾶς σώσῃ, νά μᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπό τά δεινά, ἀπό τήν λύπη, ἀπό τίς συμφορές καί νά μᾶς δώσῃ μόνον χαρά καί εἰρήνη καί εὐτυχία καί ζωή. Αὐτός ὁ ἄγνωστος εἶναι ὁ γνωστός σέ μᾶς Κύριος καί Θεός καί Σωτῆράς μας, ὁ κυβερνήτης μας, ὁ λαλῶν ἡμῖν καθημερινῶς καί θαυματουργῶν εἰς τήν ζωήν μας, ἐνῶ ἡμεῖς πεπερασμένως πολλά «σημεῖα» τά ἐρμηνεύουμε ὡς τυχαῖα. Ἐνῶ οὐδέν γεγονός τυχαῖον. Τό ἐνεργεῖ ὁ ἰδικός μας ξένος καί συγχρόνως οἰκεῖος, ὁ κυβερνήτης τοῦ σύμπαντος, τῶν ὁρατῶν καί τῶν ἀοράτων, Ἀναστάς Χριστός.

Σήμερα, ἡ πόλις αὕτη, ἡ ὁμορφὴ καί ἱστορικὴ Σμύρνη, ὀλοφώτειν ὡς τήν πολιοῦχό της, τήν ἐορτάζει ὅχι πλέον σέ μεγαλοπρεπῆ, ὅπως κάποτε στήν «δόξα τῆς Ἀνατολῆς καί τό ὀρθόδοξον καύχημα», κατὰ τόν προκάτοχό σας Βασίλειο, ἀδελφέ ἅγιε Σμύρνης, Ναό της μέ τό μεγάλο καμπαναριό πού ἠκούετο σέ ὅλη τήν Μικρά Ἀσία· ἀλλά σέ μία Φάτνη. Μή λησμονοῦμε ὅτι καί ὁ Χριστός γεννήθηκε μέσα σέ μιά φάτνη. Τήν φάτνη τῆς Βηθλεέμ καί ζεστάθηκε ἀπό τίς ἀναπνοές τῶν ζώων.

Διά τῆς Ἀγίας Φωτεινῆς, τῆς προστάτιδος ἰδιαιτέρως τῶν Ὁρθοδόξων τῆς Σμύρνης, ἔρχεται καί σήμερα ὁ λαλῶν ἡμῖν Κύριος καί κρούει τήν φάτνη τῆς καρδιᾶς μας ἐδῶ σ' αὐτόν τόν Ναό, τόν ξένο καί οἰκεῖο, στόν ὁποῖο κατοικεῖ ὅλο τό πλήρωμα τῆς Θεότητος¹² θεανθρωπίνως. Καί ζητᾷ νά τοῦ ἀνοίξουμε. Καί ὅταν τοῦ ἀνοίξουμε τήν καρδιά μας, μπαίνει μέσα στήν φάτνη τοῦ καθενός καί τῆς καθεμιᾶς μας καί μένει εἰς τό διηνεκές. Καί μᾶς χαρίζει τό ἀθάνατο νερό πού ποθοῦμε. Τήν ζωή καί τήν χαρά καί τήν εἰρήνη. Καί μᾶς τήν χαρίζει μέ τήν μετάληψι τοῦ Σώματος καί τοῦ Αἵματός Του. Καί δέν μᾶς ζητᾷ τίποτε. Δωρεάν μᾶς τά δίδει ὅλα. Ἀρκεῖ νά Τόν ἀνοίξουμε «ψυχαῖς καθαφαῖς καί ἀρρυπώτοις χεῖλεσι»¹³. ἀκατακρίτως. Νά ἀσπασθοῦμε τήν εἰκόνα του, τόν συνάνθρωπο, νά τόν συναντήσουμε ὅπως εἶναι, ὅπως ἡ Σαμαρείτης, ἡ Ἀγία μας, τόν Κύριο, καί μέ ψυχὴ καθαρὰ νά Τόν δεχθοῦμε μέσα μας, ὅπως τόν δέχθηκε ἐκείνη καί τόν ἐκήρυξε καί τόν μετέδωσε παντοῦ, σέ ὅλη τήν οἰκουμένη.

¹² Πρβλ. Κολοσ. 2,9.

¹³ Εἰρμός θ' ὡδῆς Κανόνος Ὁρθοῦ Μεγάλης Τετάρτης.

Πρίν τελειώσω ὅμως, παρακαλῶ νά μοῦ ἐπιτρέψετε νά ἐκφράσω ἐνώπιόν σας τά εὐχαριστήριά μου στόν ἐκλεκτό Ποιμενάρχη σας, ὁ ὁποῖος ἐκδαπανᾶται καθημερινά γιά σᾶς, γιά τήν Ὁρθόδοξη πορεία σας, διά τό κατά Χριστόν ζῆν σας, καί σᾶς παρέχει καθημερινά τό «ὔδωρ τό ζῶν», τό «ἀθάνατο νερό», πού ἐκήρυξαν καί ἀνέμενον καί οἱ ἀρχαῖοι Ἰωνες φιλόσοφοι, διά νά μή διψοῦμε ποτέ, καί διά νά ἔχωμεν ζωήν καί μόνον ζωήν.

Καί, τέλος, ἀδελφέ καί φίλε ἅγιε Σμύρνης, θά μοῦ ἐπιτρέψης νά σοῦ ἐκφράσω ἐνώπιον τοῦ λαοῦ σου τήν προσωπική μου εὐγνωμοσύνη καί καύχησι διά τά «νικητήρια» πού ἐπιτυγχάνεις εἰς τό ἐδῶ γεώργιον τοῦ Κυρίου ἀπό ὀκταετίας καί πλέον, νά ἀνασταίνης καθημερινῶς τήν πεπτωκυῖαν σκηνήν τῆς ἀγάπης, τῆς πίστεως καί τῆς ἐλπίδος, εἰς Χριστόν Ἑσταυρωμένον καί Ἀναστάντα. Παρακολουθῶ τά νικητήριά σου καί χαίρω καί καυχῶμαι μαζί μέ τόν εὐλογημένο Ὁρθόδοξο λαό σου, τοὺς Ρωμηούς, τοὺς Τούρκους, τοὺς Ρώσους, τοὺς Οὐκρανοὺς, τοὺς Ρουμάνους, τοὺς Σέρβους, τοὺς Γεωργιανούς, τοὺς κάθε εἴδους σαμαρεῖτες, οἱ ὅποιοι διψοῦν, -διψοῦμε ὅλοι μας-, καί προσερχόμεθα στήν Πηγὴ σας, στήν Ἀγία σας Φωτεινὴ, πού μᾶς ἀναπαύει. Μᾶς ἀναπαύει ἡ πίστις σου, ἡ ἀγάπη σου, τό ἔργο σου, τό φωτεινό, τό ἅγιο, τό εἰς δόξαν Θεοῦ καί εἰς σωτηρίαν τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ πιστοῦ καί τοῦ ἀπίστου, τοῦ γνωστοῦ καί τοῦ ἀγνώστου, τοῦ ἐγγύς καί τοῦ μακράν, τοῦ ξένου σαμαρείτου καί τοῦ οἰκείου καί μόνου, γνωστοῦ δέ τῷ Μόνῳ Χριστῷ, τῷ Ἀναστάντι ἐκ νεκρῶν, τῷ συναναστήσαντι τήν Σαμαρείτιδα, τήν κάθε σαμαρείτιδα καί τόν κάθε σαμαρείτη, καί παρέχοντι ὔδωρ εὐφροσύνης, «εὐσεβείας νάματα» ἀθανάτου ζωῆς. Διότι μέ τήν Ἀνάστασί του κατήργησε τόν θάνατο, τήν πικρία καί μᾶς χάρισε τήν ζωήν, ἡ ὁποία μόνον ἐν τῷ Χριστῷ πολιτεύεται (**πρβλ. Κατηχητήριον λόγον Ἱεροῦ Χρυσοστόμου**), δηλαδή ἀγιάζεται, ἀποκτᾷ νόημα καί μονιμότητα.

Καί ὁ τελευταῖος λόγος εἶναι τοῦ Ἰωάννου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ, ὁ ὑπερθεν τοῦ Τέμπλου τοῦ ἤδη ιστορικοῦ καί συμβόλου Ὁρθοδόξου ζωῆς, μαρτυρίας καί πορείας καταστάντος Ἱεροῦ τούτου Ναοῦ, τῆς

Ὁρθοδόξου Φάτνης τῆς Σμύρνης. Προτρέπει ὁ λαλῶν ἡμῖν καί
σήμερον: «Γίνου πιστός ἄχρι θανάτου καί δώσω σοι τόν στέφανον τῆς
ζωῆς»¹⁴.

Ἀληθῶς ἡ Ὁρθόδοξος Σμυρναϊκή ψυχὴ διαχρονικῶς πιστὴ
«ἄχρι θανάτου», θανάτου πειρασμικοῦ καί ἀπευκταίου, εἰς τόν
λαλοῦντα εἰς τὰ ἐσώτατά της, στεφανοῦται πάντοτε διὰ τοῦ
στεφάνου τῆς ζωῆς· πού εἶναι στεφάνι ἀμάραντο πλεγμένο ἀπὸ τὰ ἀεὶ
ἀνθοῦντα λούλουδά της, ἐνίστε δέ καί πολλάκις κεκοσμημένο μέ
ἀγκάθια καί τριβόλους. Οὐδέποτε δέον νά λησμονῇται ὅτι ὁ στέφανος
λουλουδέσιος ἢ ἀκάνθινος, ὅπως τοῦ Πρωτομάρτυρος καί
Ἀρχιδιακόνου Στεφάνου, τοῦ Ἁγίου Πολυκάρπου καί τοῦ νέφους τῶν
ὁσίων καί τῶν δικαίων καί τῶν ἡρώων τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως, εἶναι
πάντοτε στέφανος δόξης καί τιμῆς καί χρέους καί εὐθύνης.

Χριστός Ἀνέστη!

¹⁴ Ἀποκ. 2,10.